

ΕΚΘΕΣΗ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Στις 17-09-2020 και ώρα 09:30 το πρωί, ο υπάλληλος του Γραφείου Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Μήλου, της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, Ιωάννης Βουλάγκας, κλάδου ΠΕ Περιβάλλοντος, Α' βαθμού, πραγματοποίησε έκτακτο περιβαλλοντικό έλεγχο:

Α) Στην περιοχή «*Αυλόμωνα*» ν. Σερίφου, κατόπιν των με αρ. πρ.: α) 9009/20/571-α'/10-07-2020, β) 9009/20/572-α'/04-08-2020 και γ) 9009/20/576-α'/25-08-2020 εγγράφων του Αστυνομικού Σταθμού Σερίφου (αρ. πρ. ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧΕ./Π.Ν.Α. 92748/1567/21-08-2020, 92747/1566/21-08-2020 και 98791/1610/02-09-2020 αντίστοιχα), σχετικά εκροή ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων από μηχανοστάσιο και φρεάτιο του δημοτικού δικτύου αποχέτευσης της περιοχής που διαπιστώθηκε από αστυνομικούς του Αστυνομικού Σταθμού Σερίφου, στις 25-06-2020 και ώρα 10:00, στις 01-08-2020 και ώρα 08:30 και στις 24-08-2020 και ώρα 09:00 αντίστοιχα.

Β) Στην περιοχή «*Τσιλιπάκι*» ν. Σερίφου, προς εξακρίβωση βασιμότητας των αναφερόμενων στο με αρ. πρ. 93346/1753/24-08-2020 έγγραφο του Τμήματος Δ/κης Υποστήριξης & Οικονομικού Π.Ε. Μήλου, της Π.Ν. Αιγαίου, με το οποίο διαβιβάστηκε το με αρ. πρ. 93263/385/24-08-2020 έγγραφο του Γραφείου Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων, με συνημμένη την από 07-08-2020 ενυπόγραφη καταγγελία σαράντα πέντε (45) κατοίκων νήσου Σερίφου σχετικά με δυσλειτουργία των υφιστάμενων δημοτικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΒΙΟΚΑ) και τις αρνητικές συνέπειες αυτού στο περιβάλλον και στη δημόσια υγεία (αρ. πρ. ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.ΣΧΕ./Π.Ν.Α. 93776/1577/25-08-2020).

Πριν τις ανωτέρω επιθεωρήσεις, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στα γραφεία του Αστυνομικού Σταθμού Σερίφου όπου ζητήθηκαν και γνωστοποιήθηκαν από τον Ανθυπαστυνόμο κ. Χαράλαμπο Εμμανουηλίδη λεπτομέρειες και λοιπές διευκρινήσεις για την ως ανωτέρω (Α) υπόθεση.

Κατά την διάρκεια της επιθεώρησης στην περιοχή «*Αυλόμωνα*» παρευρίσκονταν ο Ανθυπαστυνόμος κος Χαράλαμπος Εμμανουηλίδης και ο Αντιδήμαρχος Δήμου Σερίφου κος Σάββας Ράμπιας. Κατά την διάρκεια της επιθεώρησης στις δημοτικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΒΙΟΚΑ) στην περιοχή «*Τσιλιπάκι*» παρευρίσκονταν ο Αντιδήμαρχος Δήμου Σερίφου κος Σάββας Ράμπιας.

Α) Περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις

Για την εγκατάσταση και λειτουργία του δημοτικού αποχετευτικού συστήματος «*Λιβαδίου*» ν. Σερίφου:

➤ Έχει εκδοθεί η Κ.Υ.Α. Α.Π. 66266/93/28-08-1995, με θέμα: «*Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τις εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού της Κοινότητας Σερίφου που βρίσκεται στη θέση Τσιλιπάκι του Νομού Κυκλάδων*» (Α.Ε.Π.Ο.), ισχύος έως την 30-06-2000, η οποία συμπληρώθηκε και παρατάθηκε η ισχύς της με την αρ. πρ. 3507/12-03-2003 Απόφαση του πρώην Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με θέμα: «*Παράταση ισχύος και συμπλήρωση της με αριθμ. πρωτ. 66266/93/28-8-1995 Κ.Υ.Α., «Απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για τις εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού της Κοινότητας Σερίφου που βρίσκεται στη θέση Τσιλιπάκι του Νομού Κυκλάδων*»» (Α.Ε.Π.Ο.), **ισχύος έως την 31-12-2015.**

➤ Έχει εκδοθεί η με αρ. πρ. 2396/19-03-2003 Απόφαση του πρώην Γ.Γ. Π.Ν. Αιγαίου, με θέμα: {Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων του έργου «Κατασκευή Αγωγού τελικής διάθεσης επεξεργασμένων λυμάτων του Βιολογικού Καθαρισμού Δήμου Σερίφου, μήκους περίπου 1620μ. έως φρεάτιο φόρτισης και κατόπιν αγωγού τελικής διάθεσης στον θαλάσσιο αποδέκτη (χερσαίο τμήμα και υποθαλάσσιο τμήμα), από την θέση που βρίσκεται η μονάδα του ΒΙΟΚΑ στη θέση «Τσιλιπάκι» έως τον θαλάσσιο αποδέκτη 500μ. νοτίως του «Ακρωτηρίου Άσπρο» του Δήμου Σερίφου νήσου Σερίφου του Νομού Κυκλάδων»} (Α.Ε.Π.Ο.), η οποία τροποποιήθηκε με την αρ. πρ. 27498/17182/14-10-2009 Απόφαση του πρώην Γ.Γ. της Π.Ν. Αιγαίου, **ισχύος έως την 31-12-2015.**

B) Ιστορικό

Για την εγκατάσταση και τον τρόπο λειτουργίας του δημοτικού αποχετευτικού συστήματος «Λιβαδίου» ν. Σερίφου:

➤ Στις 28-06-2010 πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας & Περιβάλλοντος Επαρχείου Μήλου της Ν.Α. Κυκλάδων έκτακτος περιβαλλοντικός έλεγχος στον δημοτικό ΒΙΟΚΑ στην περιοχή «Τσιλιπάκι» ν. Σερίφου και εκδόθηκε η με αρ. πρ. οικ. 2874/02-11-2010 Απόφαση Νομάρχης Κυκλάδων, σύμφωνα με την οποία: α)ο Δήμος Σερίφου για την προστασία του περιβάλλοντος καλείται να εξασφαλίσει άμεσα την ομαλή λειτουργία του ΒΙΟΚΑ στην θέση «Τσιλιπάκι» νήσου Σερίφου, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των (τότε) εν ισχύ Α.Ε.Π.Ο. (Κ.Υ.Α Α.Π. 66266/93/28-08-1995 ως ανανεώθηκε η ισχύς της με την με αρ. πρ. 3507/12-03-2003 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου), αλλά και της λοιπής κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας του περιβάλλοντος και β)επιβλήθηκε στον Δήμο Σερίφου, διοικητική κύρωση για τη μη τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με το Ν.1650/1986, της τάξης των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

➤ Με το με αρ. πρ. 4960/14-06-2012 έγγραφο της υπηρεσίας μας, επισημάνθηκε στον Δήμο Σερίφου ότι η υπόψη μονάδα ΒΙΟΚΑ, θα πρέπει να έχει ομαλή και συνεχή λειτουργία καθ' όλη την διάρκεια έκαστου έτους, για την προστασία τόσο της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, όσο και της πραγματοποιούμενης δημόσιας επένδυσης.

➤ Στις 26-06-2013 πραγματοποιήθηκε από την υπηρεσία μας έκτακτος περιβαλλοντικός έλεγχος στον δημοτικό ΒΙΟΚΑ στην περιοχή «Τσιλιπάκι» ν. Σερίφου και εκδόθηκε η με αρ. πρ. 6181/14-11-2013 (ΑΔΑ: ΒΛ1Ε7ΛΞ-0ΚΕ) Απόφαση Αντιπεριφερειάρχη Π.Ν. Αιγαίου, σύμφωνα με την οποία: α)ο Δήμος Σερίφου για την προστασία του περιβάλλοντος καλείται να εκκινήσει άμεσα τις απαιτούμενες διαδικασίες έκδοσης νέας Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για τον υπόψη ΒΙΟΚΑ, καταθέτοντας νέα επικαιροποιημένη Μ.Π.Ε. στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, ως δραστηριότητα υπαγόμενη στις διατάξεις του άρθρου (9) του ν. 4014/2011 ως ισχύει, καθώς διαπιστώθηκαν σημαντικές διαφοροποιήσεις στον εξοπλισμό και τον τρόπο λειτουργίας του από τους (τότε) εν ισχύ περιβαλλοντικούς όρους, κατά παράβαση αυτών, β)να συμπεριλάβει στον φάκελο της νέας προς έγκριση Μ.Π.Ε., όλες τις επισημάνσεις της υπηρεσίας μας ανά τμήμα επεξεργασίας της ανωτέρω μονάδος, όπως και αυτές που αφορούν το υφιστάμενο αποχετευτικό σύστημα περισυλλογής και προσαγωγής των ακαθάρτων στον ΒΙΟΚΑ, καθώς αυτό συνδέεται άρρηκτα με την ομαλή λειτουργία του, γ)έως την έκδοση νέας Α.Ε.Π.Ο., θα πρέπει να τηρεί αυστηρώς τους (τότε) εν ισχύ περιβαλλοντικούς όρους (Κ.Υ.Α Α.Π. 66266/93/28-08-1995 ως ανανεώθηκε η ισχύς της με την με αρ. πρ. 3507/12-03-2003 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου), **αρχίζοντας άμεσα και με την μορφή του κατεπείγοντος** από την επιβεβλημένη

συντήρηση του υπάρχοντος εξοπλισμού και την αντικατάσταση του φθαρμένου, με την προμήθεια όλων των αναγκαίων ανταλλακτικών (με τις εφεδρείες αυτών), αλλά και την ανάθεση της λειτουργίας του έργου σε εξειδικευμένο τρίτο προσωπικό εφόσον και εάν δεν υπάρχει στο δυναμικό του Δήμου τέτοιου είδους προσωπικό, και δ) επιβλήθηκε στον Δήμο Σερίφου, διοικητική κύρωση του Ν.1650/1986, για παραβάσεις περιβαλλοντικών όρων της (τότε) εν ισχύ Α.Ε.Π.Ο. (Κ.Υ.Α Α.Π. 66266/93/28-08-1995 ως ανανεώθηκε η ισχύς της με την με αρ. πρ. 3507/12-03-2003 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου), συνολικού ύψους δέκα επτά χιλιάδων επτακοσίων ευρώ (17.700€).

➤ Στις 10-11-2016 πραγματοποιήθηκε από την υπηρεσία μας έκτακτος περιβαλλοντικός έλεγχος στον δημοτικό ΒΙΟΚΑ στην περιοχή «Τσιλιπάκι» ν. Σερίφου και εκδόθηκε η με αρ. πρ. οικ. 71702/855/23-06-2017 (ΑΔΑ:7ΖΘΥ7ΛΞ-Φ32) Απόφαση Αντιπεριφερειάρχη Π.Ν. Αιγαίου, σύμφωνα με την οποία: α) ο Δήμος Σερίφου για την προστασία του περιβάλλοντος καλείται να εκκινήσει άμεσα τις απαιτούμενες διαδικασίες έκδοσης νέας Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για τον υπόψη ΒΙΟΚΑ, καταθέτοντας νέα επικαιροποιημένη Μ.Π.Ε. στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, ως δραστηριότητα υπαγόμενη στις διατάξεις του άρθρου (9) του Ν. 4014/2011 ως ισχύει, β) να συμπεριλάβει στον φάκελο της νέας προς έγκριση Μ.Π.Ε., όλες τις επισημάνσεις της υπηρεσίας μας για τον υπόψη ΒΙΟΚΑ, όπως και αυτές που αφορούν το αποχετευτικό σύστημα περισυλλογής και προσαγωγής των ακαθάρτων, καθώς αυτό συνδέεται άρρηκτα με την ομαλή λειτουργία του, και γ) επιβλήθηκε στον Δήμο Σερίφου διοικητική κύρωση των Ν.1650/1986, Ν.4014/2011 και της Κ.Υ.Α. 5673/400/1997, για τον εφαρμοζόμενο τρόπο λειτουργίας του υπόψη ΒΙΟΚΑ κατά παράβαση των διατάξεων αυτών, συνολικού ύψους εννέα χιλιάδων ευρώ (9000€).

➤ Στις 11-07-2019 πραγματοποιήθηκε από την υπηρεσία μας έκτακτος περιβαλλοντικός έλεγχος σε δημοτικό αντλιοστάσιο αστικών λυμάτων περιοχής «Αυλόμωννα» Σερίφου, κατόπιν του με αρ. πρ. 9009/20/565-α/28-05-2019 εγγράφου του Αστυνομικού Σταθμού Σερίφου, σύμφωνα με το οποίο στις 28-05-2019 και ώρα πρωινή, διαπιστώθηκε από αστυνομικούς να εκρέουν από αυτό ανεπεξέργαστα αστικά λύματα, με αποτέλεσμα την ρύπανση, μόλυνση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α) ως ισχύει. Για την υπόθεση έχει εκδοθεί η με αρ. πρ. οικ. 151650/2628/07-11-2019 Εισήγηση της υπηρεσίας μας, περί: «Επιβολή διοικητικών κυρώσεων των Ν. 4014/2011 και Ν. 1650/1986 ως ισχύουν στον Δήμο Σερίφου: α) για την κατ' εξακολούθηση λειτουργία του δημοτικού αποχετευτικού συστήματος αστικών λυμάτων και των συνοδών εγκαταστάσεων αυτού (αντλιοστάσια κλπ) χωρίς περιβαλλοντική αδειοδότηση και β) για την ανεξέλεγκτη εκροή ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων από αυτό στην περιοχή «Αυλόμωννα» Σερίφου, με αποτέλεσμα την ρύπανση, μόλυνση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 1650/1986 ως ισχύει.», η οποία διαβιβάσθηκε στην εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλο της Π.Ν. Αιγαίου για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, για το δεκτό αυτής, προς την έκδοση σχετικής απόφασης και η διοικητική διαδικασία βρίσκεται έκτοτε σε εξέλιξη.

Γ. Κατά την διάρκεια της επιθεώρησης στο δημοτικό αποχετευτικό σύστημα στην περιοχή «Αυλόμωννα» Σερίφου:

1. Στη θέση με συντεταγμένες Χ=546424, Υ=4111006 (ΕΓΣΑ), διαπιστώθηκε εγκατάσταση και λειτουργία δημοτικού αντλιοστασίου, συλλογής και προώθησης αστικών λυμάτων, στην υφιστάμενη δημοτική μονάδα επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΒΙΟΚΑ) στη θέση «Τσιλιπάκι». Εντός του κτηρίου του αντλιοστασίου διαπιστώθηκαν μεταξύ άλλων: α) δύο ηλεκτροκίνητες αντλίες, εκ των οποίων η μία φέρεται ως καινούργια και ενδεχομένως τοποθετήθηκε πρόσφατα. Η φερόμενη καινούργια αντλία βρίσκονταν σε λειτουργία και η

δεύτερη (παλαιότερη-δεν κατέστη δυνατόν να εξακριβωθεί εάν είναι λειτουργική) εκτός λειτουργίας, σε χειροκίνητη εφεδρεία, λόγω βλάβης του αυτοματοποιημένου συστήματος, β)κατεστραμμένοι οι ηλεκτρικοί αυτοματισμοί ενεργοποίησης του υφιστάμενου ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους (H/Z) σε περιπτώσεις διακοπής ηλεκτρικού ρεύματος. Δεν κατέστη δυνατόν να εξακριβωθεί εάν το H/Z είναι λειτουργικό.

2. Στη θέση X=546264, Y=4110996 (ΕΓΣΑ), διαπιστώθηκε η ύπαρξη φρεατίου του δημοτικού αποχετευτικού συστήματος της περιοχής «Αυλόμωνα», με ανώτερο μεταλλικό καπάκι, το οποίο ήταν κλειστό. Κατά την διάρκεια του ελέγχου δεν διαπιστώθηκε να πραγματοποιείται εκροή αστικών λυμάτων στην περιοχή. Σύμφωνα με τις συνημμένες φωτογραφίες των με αρ. πρ.: α)9009/20/571-α'/10-07-2020, β)9009/20/572-α'/04-08-2020 και γ)9009/20/576-α'/25-08-2020 εγγράφων του Αστυνομικού Σταθμού Σερύφου, αλλά και τις επί τόπου διευκρινήσεις του Ανθυπαστυνόμου κ. Χαράλαμπου Εμμανουηλίδη, στις 25-06-2020 και ώρα 10:00, στις 01-08-2020 και ώρα 08:30 και στις 24-08-2020 και ώρα 09:00, κατόπιν επώνυμων καταγγελιών πολιτών, διαπιστώθηκε από αστυνομικούς που μετέβηκαν άμεσα στο σημείο, να πραγματοποιείται στην ως ανωτέρω θέση, ανεξέλεγκτη εκροή ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων, προερχόμενων από το οικείο δημοτικό αποχετευτικό σύστημα, πλημυρίζοντας έκταση περίπου 80τ.μ. περίξ αυτού, **με αποτέλεσμα να θεωρείται ότι προκλήθηκε κατ' επανάληψη ρύπανση, μόλυνση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α) ως ισχύει.** Κατά την επιθεώρηση της ανωτέρω έκτασης, διαπιστώθηκε να υφίσταται αυξημένη υγρασία στο έδαφος, χωρίς οσμή λυμάτων, ενδεχομένως εξαιτίας προσρόφησης των ακαθάρτων από το έδαφος ή/και της εξάτμισης αυτών εξαιτίας παρατεταμένης επικράτησης υψηλών ατμοσφαιρικών θερμοκρασιών. Δεδομένου ότι σε απόσταση 40μ. περίπου περιμετρικά από το υπόψη σημείο, διαπιστώθηκε να υφίσταται κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος (εστιατόριο), όπως και τουριστικές υποδομές (ενοικιαζόμενα δωμάτια), αλλά και της εμφάνισης πανδημίας κωρονοϊού COVID19 στη χώρα μας, το κατ' επανάληψη ως ανωτέρω γεγονός **θεωρείται ότι ενδεχομένως εκθέτει την δημόσια υγεία περιοίκων και διερχομένων, σε αυξημένο κίνδυνο.**

3. Δεδομένου ότι, η λειτουργία των αντλιοστασίων προσαγωγής αστικών λυμάτων οφείλει να είναι αδιάλειπτη, ο σχεδιασμός τους για λόγους ασφαλείας, επιβάλλεται να συμπεριλαμβάνει αυτόνομο εφεδρικό αντλητικό σύστημα, το οποίο θα ενεργοποιείται άμεσα και αυτόματα σε περιπτώσεις οποιασδήποτε δυσλειτουργίας ή/και διακοπής λειτουργίας του κύριου αντλητικού συστήματος προσαγωγής των ακαθάρτων (π.χ. κατόπιν ηλεκτρομηχανικής βλάβης κινητήρα, διακοπής παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, εμφράξεις από φερτά υλικά κλπ). Κατ' επέκταση των ανωτέρω θεωρείται ότι, εξαιτίας ανυπαρξίας εφεδρικών αντλιών και λοιπών αυτοματισμών ή/και της μη τακτικής συντήρησης του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού από εξειδικευμένο προσωπικό, δεν λειτούργησαν άμεσα και αυτόματα στο υπόψη αντλιοστάσιο εφεδρικά αντλητικά συστήματα. Κατόπιν εκδήλωσης επαναλαμβανόμενων βλαβών στη μοναδική και επιφορτισμένη σε συνεχή λειτουργία ηλεκτροκίνητη αντλία που υπήρχε, προκλήθηκε επαναλαμβανόμενη εκροή ακαθάρτων τόσο περίξ του αντλιοστασίου, όσο και βαρυτική επιστροφή και εκτόνωση αυτών από το υπόψη φρεάτιο, το οποίο βρίσκεται υψομετρικά χαμηλότερα του αντλιοστασίου κατά 25μ. περίπου (ενδεχομένως εξαιτίας έλλειψης πρόβλεψης τοποθέτησης ανεπίστροφης βαλβίδας στον αγωγό προσαγωγής ακαθάρτων).

Δ. Κατά την διάρκεια της επιθεώρησης στις δημοτικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΒΙΟΚΑ) στην περιοχή «Τσιλιπάκι» Σερίφου:

1. Ζητήθηκε από τον συνοδό Αντιδήμαρχο εν ισχύ Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) εγκατάστασης και λειτουργίας του υπόψη ΒΙΟΚΑ και του συνολικού δημοτικού αποχετευτικού συστήματος που αυτός υποστηρίζει. Δεν επιδείχθηκε ανανέωση χρονικής ισχύος της Κ.Υ.Α. Α.Π. 66266/93/28-08-1995, όπως παρατάθηκε η χρονική ισχύς της με την αρ. πρ. 3507/12-03-2003 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ή άλλη σχετική εν ισχύ Α.Ε.Π.Ο., και συνεπώς θεωρείται ότι δεν έχει εκδοθεί και δεν υπάρχει, με αποτέλεσμα την **κατ' εξ' ακολούθηση παράβαση**:

α) των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν.4014/2011 ως ισχύει, ως έργο κατηγορίας Α σύμφωνα με την κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων της Υ.Α. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471/Β) (Παράρτημα ομάδα 4^η, Α/Α 19), το οποίο ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, για την εγκατάσταση και λειτουργία του οποίου προαπαιτείται διεξαγωγή ΜΠΕ προκειμένου να επιβληθούν ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2, 3 & 4 του Ν. 4014/2011 ως ισχύει,

β) των διατάξεων της παραγράφου 9, του άρθρου 2, του Ν. 4014/2011 ως ισχύει, καθώς από πορίσματα έκτακτων περιβαλλοντικών ελέγχων της υπηρεσίας μας, έχουν διαπιστωθεί στο παρελθόν να προκαλούνται από την λειτουργία του υπόψη ΒΙΟΚΑ και του δημοτικού αποχετευτικού συστήματος που υποστηρίζει, σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Με το με αρ. πρ. 40797/15-06-2015 έγγραφο του Τμήματος Περιβαλλοντικού & Χωρικού Σχεδιασμού Νοτίου Αιγαίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, από το έτος 2015 έχει ζητηθεί από τον Δήμο Σερίφου η άμεση κατάθεση νέας επικαιροποιημένης Μ.Π.Ε., όπου θα αναφέρονται αναλυτικά τα μέτρα και οι προτάσεις για την εύρυθμη και σύννομη λειτουργία του ΒΙΟΚΑ και σαφές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτών, αλλά αυτό δεν γνωστοποιήθηκε να έχει πραγματοποιηθεί έως και σήμερα,

γ) των αναφερόμενων στην παράγραφο 1, της με αρ. πρ. 6181/14-11-2013 Απόφασης Αντιπεριφερειάρχη της Π.Ν. Αιγαίου, όπου ο Δήμος Σερίφου θα έπρεπε να εκκινήσει άμεσα τις απαιτούμενες διαδικασίες έκδοσης νέας Α.Ε.Π.Ο. για τον υπόψη ΒΙΟΚΑ, καταθέτοντας νέα επικαιροποιημένη Μ.Π.Ε. στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, ως δραστηριότητα υπαγόμενη στις διατάξεις του άρθρου (9) του ν. 4014/2011 ως ισχύει,

δ) των αναφερόμενων στην παράγραφο 1, της με αρ. πρ. οικ. 71702/855/23-06-2017 Απόφασης Αντιπεριφερειάρχη Π.Ν. Αιγαίου, όπου ο Δήμος Σερίφου θα έπρεπε να εκκινήσει άμεσα τις απαιτούμενες διαδικασίες έκδοσης νέας Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, για τον υπόψη ΒΙΟΚΑ, καταθέτοντας νέα επικαιροποιημένη Μ.Π.Ε. στην αρμόδια Περιβαλλοντική αρχή, ως δραστηριότητα υπαγόμενη στις διατάξεις του άρθρου (9) του Ν. 4014/2011 ως ισχύει και να συμπεριλάβει στον φάκελο της νέας προς έγκριση Μ.Π.Ε., όλες τις επισημάνσεις της υπηρεσίας μας για τον υπόψη ΒΙΟΚΑ, όπως και αυτές που αφορούν το υφιστάμενο αποχετευτικό σύστημα περισυλλογής και προσαγωγής των ακαθάρτων, καθώς αυτό συνδέεται άρρηκτα με την ομαλή λειτουργία του.

2. Α) Το τμήμα προεπεξεργασίας των ακαθάρτων διαπιστώθηκε να μην λειτουργεί, λόγω βλάβης του εξοπλισμού. Το κεντρικό φρεάτιο άφιξης ακαθάρτων και οι διατάξεις εσχарισμού, λιποσυλλέκτη, αμμοσυλλέκτη και προαερισμού, διαπιστώθηκε να μην λειτουργούν, να είναι υπαίθριες και ανοικτές στο άνω μέρος τους, χωρίς να είναι εφοδιασμένες με διάταξη απόσμησης, με αποτέλεσμα την ανεξέλεγκτη έκλυση δυσάρεστων οσμών στο περιβάλλον, ειδικά κατά τις διαδικασίες ανύψωσης ακαθάρτων.

Β) Το τμήμα βιολογικής επεξεργασίας των ακαθάρτων διαπιστώθηκε να μην λειτουργεί, λόγω βλάβης και σοβαρών διαβρώσεων του εξοπλισμού. Οι βιολογικές βαθμίδες περιλαμβάνουν δύο ανεξάρτητες γραμμές επεξεργασίας, η μία εκ των οποίων διαπιστώθηκε

να είναι γεμάτη με ανεπεξέργαστα λύματα. Όλοι οι ηλεκτροκινητήρες, τόσο των περιστρεφόμενων αεριστών (χτένια), όσο και των υποβρυχίων αναδευτήρων, δεν λειτουργούσαν, με αποτέλεσμα να μη δύναται να πραγματοποιηθεί καμία βιολογική επεξεργασία των ακαθάρτων (νιτροποίηση-απονιτροποίηση) και να θεωρείται δεδομένη η διάθεση στον αποδέκτη ακατέργαστων λυμάτων, με ποιοτικά χαρακτηριστικά εκτός των νόμιμων επιτρεπόμενων ορίων (υψηλής συγκέντρωσης BOD, COD, αζώτου κλπ). Τόσο οι περιστρεφόμενοι αεριστές (χτένια), όσο και το σύστημα μετάδοσης κίνησής τους, διαπιστώθηκαν με σοβαρές οξειδώσεις και διαβρώσεις και ήταν ακατάλληλοι προς χρήση. Σημειακές διαβρώσεις διαπιστώθηκαν και στο περιμετρικό σκυρόδεμα των δεξαμενών. Τα ακάθαρτα εντός της βιολογικής δεξαμενής, μακροσκοπικά δεν παρουσίαζαν αισθητή ροή, είχαν καφέ σκούρο χρωματισμό, ελάχιστη διαύγεια λόγω υπέρμετρων ποσοστών αιωρούμενων στερεών και ανάπτυξης μικροφυκών και πολλαπλά επιπλέοντα στερεά με συμπλέγματα μικροφυκών και ανέδυναν έντονη δυσάρεστη οσμή που ήταν αισθητή εντός και περίξ του χώρου των εγκαταστάσεων.

Γ) Το τμήμα καθίζησης, πάχυνσης και επεξεργασίας της ιλύος διαπιστώθηκε να μην λειτουργεί, με σοβαρές διαβρώσεις τόσο στο σκυρόδεμα των δεξαμενών, όσο και στον μηχανολογικό εξοπλισμό, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η δυνατότητα καθίζησης, κατακράτησης και περαιτέρω επεξεργασίας της παραγόμενης ιλύος. Δεν γνωστοποιήθηκε να πραγματοποιείται αποκομιδή, επεξεργασία και καταγραφή στοιχείων της παραγόμενης ιλύος. Τα ακάθαρτα εντός των δεξαμενών καθίζησης δεν παρουσίαζαν αισθητή ροή. Δεν διαπιστώθηκε να λειτουργεί το σύστημα επανακυκλοφορίας ιλύος στην είσοδο των ακαθάρτων.

Δ)Το τμήμα χλωρίωσης διαπιστώθηκε να μην λειτουργεί. Δεν διαπιστώθηκε η εγκατάσταση και λειτουργία διάταξης προσδιορισμού ή/και καταγραφής του υπολειμματικού χλωρίου στην έξοδο του τμήματος χλωρίωσης, με αποτέλεσμα να μην πραγματοποιείται προσδιορισμός του υπολειμματικού χλωρίου στην εκροή του BIOKA. Τα δοχεία αποθήκευσης του απολυμαντικού μέσου (υποχλωριώδες νάτριο) στον οικίσκο χλωρίωσης διαπιστώθηκαν κενά. Δεν διαπιστώθηκε να εφαρμόζεται στα ακάθαρτα καμία μέθοδος απολύμανσης, πριν την έξοδό τους στον τελικό αποδέκτη, με αποτέλεσμα να θεωρείται δεδομένη η διάθεσή τους σε αυτόν με υψηλό μικροβιολογικό φορτίο.

Ε)Το τμήμα τριτοβάθμιας επεξεργασίας και απογλωρίωσης των ακαθάρτων διαπιστώθηκε να μην λειτουργεί και να παρακάμπτεται, καθώς όλες οι σωληνώσεις προώθησης των επεξεργασμένων λυμάτων στο χαλαζιακό φίλτρο διαπιστώθηκαν διάτρητες, λόγω σοβαρών οξειδώσεων. Οι δεξαμενές διαπιστώθηκε να επικαλύπτονται τμηματικά με υδροχαρούς βλάστηση και ήταν γεμάτες με ανεπεξέργαστα λύματα που ανέδυναν έντονη δυσάρεστη οσμή.

ΣΤ) Δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί δειγματοληψία στα «επεξεργασμένα» λύματα στην έξοδο του BIOKA, καθώς όλες οι διατάξεις δειγματοληψίας στο ειδικό φρεάτιο δειγματοληψίας διαπιστώθηκαν σοβαρά οξειδωμένες και εκτός λειτουργίας.

Ζ) Δεν διαπιστώθηκε η εγκατάσταση αυτοματοποιημένου Ηλεκτροπαραγωγού Ζεύγους (Η/Ζ) στις περιπτώσεις διακοπών παροχής ηλεκτρικού ρεύματος του δικτύου, με αποτέλεσμα την ταυτόχρονη διακοπή λειτουργίας του BIOKA σε αυτές τις περιπτώσεις.

Η) Δεν διαπιστώθηκε λειτουργία ενεργού τμήματος χημείου, όπως και εγκατάσταση και λειτουργία αυτοματισμών συνεχούς μέτρησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών των ακαθάρτων (on line), με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η άμεση ανάλυση και καταγραφή των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των αποβλήτων στην είσοδο και έξοδο του έργου και στα επιμέρους στάδια καθαρισμού αυτών, και συνεπώς θεωρείται αδύνατο να πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε ρύθμιση των ειδικότερων λειτουργικών παραμέτρων του BIOKA ανά τμήμα επεξεργασίας (π.χ. χρόνοι ηρεμίας-ανάδευσης ακαθάρτων στις βιολογικές βαθμίδες, εφαρμοζόμενοι χρόνοι καθίζησης ιλύος, δοσολογία απολυμαντικού μέσου, αντεπιστροφή ιλύος κλπ).

Θ) Δεν διαπιστώθηκε να έχει πραγματοποιηθεί ανάθεση επίβλεψης και λειτουργίας του υπόψη BIOKA, σε εξειδικευμένο προσωπικό (διπλωματούχο Χημικό Μηχανικό ή Μηχανικό με βασικές σπουδές ή εξειδίκευση στην λειτουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας καθαρισμού λυμάτων/υγρών αποβλήτων σε επίπεδο τουλάχιστον βασικής εποπτείας) και δεν γνωστοποιήθηκε ο υπεύθυνος οργάνωσης, συντονισμού λειτουργίας και εποπτείας του υπόψη BIOKA, με αποτέλεσμα να θεωρείται ότι δεν υπάρχει, με ότι αυτό αρνητικά συνεπάγεται στον εφαρμοζόμενο τρόπο λειτουργίας του.

Ι) Τα λύματα στην έξοδο του BIOKA, διαπιστώθηκε να παρουσιάζουν έντονη δυσάρεστη οσμή, χρώμα βαθύ καφέ σκούρο, πολλαπλά επιπλέοντα στερεά και μειωμένη διαύγεια λόγω αυξημένων ποσοστών αιωρούμενων στερεών και συσσωματώσεων μικροφυκών. Δεδομένου ότι ως διαπιστώθηκε, το σύνολο των τμημάτων επεξεργασίας λυμάτων του υπόψη BIOKA, δεν λειτουργεί και δεν εφαρμόζεται οποιαδήποτε φυσική, χημική και βιολογική επεξεργασία σε αυτά, θεωρείται ότι διατίθενται στον τελικό αποδέκτη ακατέργαστα και εκτός των νόμιμων θεσπιζόμενων ορίων των φυσικών, χημικών και μικροβιολογικών χαρακτηριστικών εκροής της Κ.Υ.Α. οικ. 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192/Β) ως ισχύει, κατά παράβαση των διατάξεων αυτής (§Β, του παραρτήματος Ι, του άρθρου 16), με αποτέλεσμα:

- την κατ' εξακολούθηση μόλυνση, ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν.1650/1986 ως ισχύει, και ειδικότερα του προστατευόμενου υδροτόπου «Τσιλιπάκι» ν. Σερίφου (κωδ. Y422SER001),
- την κατ' εξακολούθηση παράβαση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1.Γ της με αρ. πρ. 6181/14-11-2013 Απόφασης Αντιπεριφερειάρχη Π.Ν. Αιγαίου (ΑΔΑ: ΒΛ1Ε7ΛΞ-0ΚΕ), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1650/1986 και,
- την έκθεση της δημόσιας υγείας σε σοβαρό κίνδυνο (ειδικά κατόπιν εμφάνισης της πανδημίας κωρονοϊού COVID19 στην χώρα).

3. Ζητήθηκαν και δεν γνωστοποιήθηκαν αποτελέσματα χημικών και μικροβιολογικών αναλύσεων των επεξεργασμένων λυμάτων στην έξοδο του BIOKA (τουλάχιστον για την τελευταία διετία) και συνεπώς θεωρούνται ότι δεν υπάρχουν, με αποτέλεσμα την κατ' εξακολούθηση παράβαση των διατάξεων της §Α.3, του Παραρτήματος Ι, του άρθρου 16, της Κ.Υ.Α. οικ. 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192/Β/14-3-1997) ως ισχύει.

4. Με το με αρ. πρ. οικ. 6490/09-08-2012 έγγραφο της υπηρεσίας μας, ο Δήμος Σερίφου ενημερώθηκε για την έκδοση του από 12-06-2012 Π.Δ. (ΦΕΚ 229/19-06-2012), περί: «Έγκριση καταλόγου μικρών νησιωτικών υδροτόπων και καθορισμός όρων και περιορισμών

για την προστασία και ανάδειξη των μικρών παρακτίων υγροτόπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν», για τις καθ' εξής δέουσες ενέργειές του, σχετικά με την εφαρμογή των αναφερόμενων σε αυτό όρων και περιορισμών περί προστασίας των μικρών παρακτίων υγροτόπων ν. Σερίφου. Σύμφωνα με το Παράρτημα του από 12-06-2012 Π.Δ. (ΦΕΚ 229/19-06-2012), στη νήσο Σέριφο υφίσταται ο υγρότοπος «Τσιλιπάκι», με Α/Α 95 και κωδ. ονομ. «Υ422SER001», και ισχύουν για αυτόν οι ειδικές διατάξεις προστασίας των άρθρων (2)-(5), και ειδικότερα οι διατάξεις της §4 του άρθρου 3, όπου καθορίζεται: «Για κάθε έργο ή δραστηριότητα που εγκρίνεται εκτός των ορίων ενός μικρού νησιωτικού υγροτόπου και ενδέχεται λόγω του είδους του (π.χ. βιολογικός καθαρισμός, ΧΥΤΥ, υδρογεωτρήσεις) να επηρεάσει τον ίδιο ή την λεκάνη απορροής του, προβλέπονται υποχρεωτικά στην εγκριτική απόφαση ειδικοί περιβαλλοντικοί όροι για την προστασία τους.». Δεδομένου ότι ως ανωτέρω, διαπιστώθηκε οι εκροές του υπόψη ΒΙΟΚΑ, να διατίθενται διαμέσου υφιστάμενης μισγάγγειας, κατ' εξακολούθηση στον προστατευόμενο υγρότοπο «Τσιλιπάκι» και το σύνολο του δημοτικού αποχετευτικού συστήματος «Λιβαδίου» ν. Σερίφου να λειτουργεί επίσης κατ' εξακολούθηση χωρίς εν ισχύ περιβαλλοντικούς όρους, **θεωρείται ότι πραγματοποιείται κατ' εξακολούθηση παράβαση των διατάξεων της §4, του άρθρου 3, του από 12-06-2012 Π.Δ. (ΦΕΚ 229/19-06-2012), όπου προβλέπεται υποχρεωτικά η εισαγωγή στην εγκριτική Α.Ε.Π.Ο. ειδικών περιβαλλοντικών όρων προστασίας του υπόψη υγροτόπου.**

5. Κατόπιν επιθεώρησης του έλους «Τσιλιπάκι» ν. Σερίφου:

Α) Διαπιστώθηκε η ανάπτυξη πλούσιας υδροχαρούς βλάστησης, κυρίως εκτεταμένων υψηλών καλαμιώνων περιμετρικά του έλους. Η υπέρμετρη ανάπτυξη του υπόψη φυτικού είδους ενδεχομένως πραγματοποιήθηκε εξαιτίας της συνεχούς απορροής επιφορτισμένων αστικών λυμάτων με οργανικά και μη θρεπτικά στοιχεία.

Β) Τα στάσιμα νερά του έλους παρουσίαζαν σκούρο καφέ χρωματισμό και είχαν αυξημένη θολερότητα.

Γ) Δεν διαπιστώθηκε η εφαρμογή οποιουδήποτε προειδοποιητικού ή/και προστατευτικού μέσου αποτροπής εισόδου στο έλος «Τσιλιπάκι», τόσο για το ευρύ κοινό, όσο και για οικόσιτα ή/και άγρια ζώα (π.χ. ενημερωτικές πινακίδες, περίφραξη κλπ), καθώς διατίθενται σε αυτό «επεξεργασμένα» αστικά λύματα.

Δ) Η συνεχής και ανεξέλεγκτη διάθεση αυξημένων ποσοτήτων οργανικών (και μη) στον υπόψη υγρότοπο, διαμέσου διάθεσης σε αυτόν ανεπεξέργαστων ή ατελώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων, δύναται να οδηγήσει σε καταστάσεις ευτροφισμού των νερών, σταδιακής μείωσης και τελικώς εξάλειψης του διαλυμένου οξυγόνου στο νερό, θανάτωση και καθίζηση των νεκρών οργανισμών στον πυθμένα και τελικώς δημιουργία αναερόβιων αποσυνθετικών συνθηκών, με ό,τι αυτό συνεπάγεται (ανεπιθύμητη διαταραχή της ισορροπίας των υδάτινων οργανισμών, νέκρωση της φυσικής χλωρίδας και κατ' επέκταση της πανίδας του έλους κλπ). Ωστόσο, ο χρονικός προσδιορισμός εμφάνισης (ή μη) των ανωτέρω συνθηκών στο υγρό στοιχείο του υπόψη οικοσυστήματος, είναι αδύνατον να προσδιορισθεί, καθώς πρόκειται για πολυπαραγοντικό σύστημα (BOD, COD, ηλιακή ακτινοβολία, θερμοκρασία, αλατότητα κλπ), ο ακριβής μηχανισμός λειτουργίας του οποίου δεν έχει αποκωδικοποιηθεί έως και σήμερα. Θεωρείται βέβαιο όμως, ότι η ανεξέλεγκτη διάθεση αυξημένων συγκεντρώσεων οργανικών ενώσεων ή στοιχείων (αζώτου, φωσφόρου κλπ) στα υγρά οικοσυστήματα (θρεπτικά), αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους παράγοντες δημιουργίας ευτροφισμού (algae bloom).

Ε) Δεν έχει γνωστοποιηθεί η υλοποίηση προγράμματος παρακολούθησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του έλους «Τσιλιπάκι», κατόπιν της πολύχρονης διάθεσης σε αυτό ατελώς ή/και ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων, ως θα έπρεπε.

**Ο
ΔΙΕΝΕΡΓΗΣΑΣ
ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ**

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Boulaigkas', with a long horizontal stroke extending to the right.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΟΥΛΑΓΚΑΣ
ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Α΄ ΒΑΘΜΟΥ**